

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΟΔΙΟ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ
ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΥ (24-09-2020)

(Υπό τοῦ Καθηγουμένου τῆς Μονῆς ἀρχιμ. Μωυσέως)

«Καὶ Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἔτη τεσσαράκοντα... καὶ ἐτελεύτησεν ἐν γῆρᾳ καλῶ, πλήρης ἡμερῶν» (Α΄ Παραλ. 29, 26-28).

Αὐτό τό χωρίο τοῦ πρώτου βιβλίου τῶν Παραλειπομένων ἔρχεται στή μνήμη μας, Σεβασμιώτατε ἅγιε Νέας Σμύρνης κ.κ. Συμεών, Σεβασμιώτατε ἅγιε Ἀδριανουπόλεως κ.κ. Ἀμφιλόχιε, πανοσιολογιώτατοι ἅγιοι καθηγούμενοι, σεβαστοὶ πατέρες καὶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, καθὼς προπέμπουμε ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα στά αἰώνια τόν πολυσέβαστο γέροντά μας ἀρχιμανδρίτη Τιμόθεο, ὁ ὁποῖος χθές, ἀφοῦ ἡγουμένευσε στήν Ἱερά Μονή μας «ἔτη τεσσαράκοντα... ἐτελεύτησεν», πράγματι, «ἐν γῆρᾳ καλῶ, πλήρης ἡμερῶν», «πιστεύων τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Κυρίου ἐν γῆ ζώντων» (Ψαλμ. 26, 13). Ἐπειτα ἀπό μακρά καὶ ὀδυνηρή ἀσθένεια, ἡ ὁποία ἐπιβεβαίωσε τήν πίστη, τήν καρτερικότητα καὶ τή γενναιοψυχία του, ἀναπαύθηκε ἀπὸ τούς κόπους σχεδόν ἐννέα δεκαετιῶν ἐπίγειας ζωῆς καὶ ἕξι δεκαετιῶν ἐκκλησιαστικῆς διακονίας. Σέ ὄλο αὐτό τό διάστημα γίναμε μάρτυρες τοῦ ἔνθεου ζήλου του, τῆς εὐαγγελικῆς ἀπλότητάς του, τῆς ἀκαταπόνητης ἐργατικότητάς του, τῆς πνευματικῆς ἀρχοντιᾶς του, τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ὁμολογιακοῦ φρονήματός του, τῆς ἐνθουσιώδους φιλοπατρίας του, τῆς συνέσεως καὶ τῆς ἀκεραιότητάς του, τῆς ἀνιδιοτέλειας καὶ τῆς ἀφιλοχρηματίας του, τῆς προσήνειας καὶ τῆς εὐγένειάς του, τῆς φιλοθεΐας καὶ τῆς φιλανθρωπίας του.

Ὁ ἀοίδιμος γέροντας, σεμνός καὶ μετριόφρων πάντοτε, ὅσο ἦταν ἀνάμεσά μας δέν ἐπιθυμοῦσε νά μνημονεύονται καὶ πολύ περισσότερο νά ἐγκωμιάζονται οἱ ἀγῶνες καὶ τὰ ἔργα του. Σεβόμενοι τήν ἐπιθυμία του, δέν θά τό κάνουμε οὔτε τώρα, πού ἀναχώρησε ἀπὸ τόν φθαρτό κόσμο. Δέν μπορούμε ὥστόσο –καὶ ζητοῦμε ἀπὸ τή μακαρία ψυχὴ του νά μᾶς συγχωρήσει τήν τόλμη– νά μὴν ἀναφερθοῦμε τήν ὥρα τούτη, ἐκπληρώνοντας υἱικὸ χρέος καὶ τηρώντας ἐκκλησιαστικὸ ἔθος, στοὺς κύριους σταθμούς τῆς ζωῆς καὶ τῆς διακονίας του.

Γεννήθηκε τό ἔτος 1933 στό Βορονέζ τῆς Κεντρικῆς Ρωσίας ἀπὸ Ἑλληνας γονεῖς ποντιακῆς καταγωγῆς, τόν Γεώργιο Σακκά καὶ τήν

Δέσποινα Ἰορδάνου, καί κατά τό ἅγιο Βάπτισμα ὀνομάστηκε Ἰωάννης. Μεγάλωσε στήν Εὐπατόρια τῆς Κριμαίας, ὅπου οἱ γονεῖς του ἐξορίστηκαν τό 1938 ἀπό τό σοβιετικό καθεστῶς, καί μαθήτευσε σέ ρωσικά σχολεῖα μέ διακοπές, λόγω τῶν ἀναταραχῶν τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Τό 1941 ἡ Κριμαία κατελήφθη ἀπό τά ναζιστικά στρατεύματα. Μέχρι τό 1944, ὅποτε ἀποχώρησαν οἱ Γερμανοί, πυρπολώντας καί ἀνατινάζοντας τά πάντα, ἡ οἰκογένεια –τετραμελής ἤδη, μιᾶς καί τό 1942 γεννήθηκε ὁ ἀδελφός τοῦ μακαριστοῦ γέροντος Κυριάκος– γνώρισε πείνα, δυστυχία καί θανάσιμους κινδύνους. Ἀλλά καί στή συνέχεια, ὅπως ὅλοι οἱ Ἕλληνες τῆς Κριμαίας, ἐξορίστηκε ἀπό τίς σοβιετικές ἀρχές στό Κοκάντ τοῦ Οὐζμπεκιστάν, στά ἄγρια καί ἀφιλόξενα βάρη τῆς κεντρικῆς Ἀσίας, ὅπου γιά τέσσερα χρόνια, προκειμένου νά ἐπιβιώσει ἔχυνε καθημερινά αἷμα ψυχῆς καί σώματος. Εὐτυχῶς, τό 1948, μέ τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, κατόρθωσε νά ἔρθει στήν Ἑλλάδα, ἔπειτα ἀπό πρόσκληση συγγενῶν.

Ὁ 15χρονος τότε Ἰωάννης ἐργάστηκε σκληρά γιά τήν ἐξασφάλιση τοῦ ἐπιούσιου ἄρτου καί φοιτώντας παράλληλα σέ νυκτερινά σχολεῖα, ὀλοκλήρωσε τίς ἐγκύκλιες σπουδές του τό 1958 στόν Πειραιά. Τό ἐπόμενο ἔτος ἐνεγράφη στή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀπό τήν ὁποία ἀποφοίτησε τό 1963.

Καθοριστική γιά τήν πορεία τῆς ζωῆς του ἦταν ἡ γνωριμία του μέ τόν Ἁγιορείτη μοναχό Χερουβεῖμ Καράμπελα, μετέπειτα Ἀρχιμανδρίτη, κτίτορα καί πρῶτο καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Παρακλήτου. Μέχρι τήν κοίμησή του τελευταίου, τό 1979, παρέμεινε κοντά του ὡς πιστός μαθητής καί ὑποτακτικός του.

Τό 1962, ἐκάρη μοναχός, λαμβάνοντας τό ὄνομα τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Τιμοθέου, καί χειροτονήθηκε διάκονος. Δύο χρόνια ἀργότερα χειροτονήθηκε πρεσβύτερος, χειροθετήθηκε ἀρχιμανδρίτης καί διορίστηκε προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Κερατσινίου.

Τό 1966 μετετέθη στον Ἱερό Ναό Ἁγίας Τριάδος τῆς Ρωσικῆς Παροικίας τῶν Ἀθηνῶν, ἀπ' ὅπου ἀποχώρησε, συνταξιοδοτηθείς, τό ἔτος 2007. Κατά τήν ὑπερτεσσαρακονταετή διακονία του στόν ἱστορικό αὐτό ναό μερίμνησε γιά τήν ἀνακαίνισή του, πρωτίστως ὅμως τόν κατέστησε κέντρο ὑποδειγματικῆς λειτουργικῆς ζωῆς, ἐξομολογήσεως καί διδαχῆς. Ἐνδεικτικά ἀναφέρουμε τίς καταδυτικές λατρευτικές καί κατηχητικές συνάξεις στό ὑπόγειο ρωμαϊκό «βαλανεῖο», διαμορφωμένο σέ ναόσχημη κατακόμβη. Στίς

συνάξεις αυτές συμμετείχαν πολυάριθμοι νέοι μέ πνευματικές αναζητήσεις, αρκετοί από τους οποίους κατέχουν σήμερα θέσεις ευθύνης στην Ἐκκλησία μας ὡς ποιμένες καί διδάσκαλοι.

Τό 1970 ανέλαβε τή διοίκηση τοῦ Ρωσικοῦ Γηροκομείου Ἀργυρουπόλεως Ἀττικῆς. Μέχρι τήν κοίμησή του διετέλεσε πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Συλλόγου «Ἡ Ἁγία Τριάς», στόν ὁποῖο ἀνήκει τό Γηροκομεῖο. Πρόκειται γιά ἕνα Ἴδρυμα πού ἐπί τῶν ἡμερῶν του ἀναπτύχθηκε καί ὀργανώθηκε θαυμαστά, λειτουργεῖ δέ μέχρι σήμερα ὑποδειγματικά, χάρι στήν ἐθελοντική συμπαράσταση πολλῶν πνευματικῶν του τέκνων.

Τό 1980 ὁ μακαριστός γέροντας διαδέχθηκε τόν παραιτηθέντα δεύτερο καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μας, ἀείμνηστο ἀρχιμανδρίτη Ἱγνάτιο Πουλουπάτη. Στή θέση αὐτή παρέμεινε μέχρι τήν ἐθελούσια παραίτησή του πρό ὀλίγων μηνῶν. Στά σαράντα χρόνια τῆς ἡγουμενίας του τό κτιριακό συγκρότημα τῆς μονῆς μας ἐπεκτάθηκε σημαντικά μέ τήν ἀνέγερση καί τοῦ Καθολικοῦ της, καί ἡ ζωή τῆς ἀδελφότητός μας ὀργανώθηκε στά πρότυπα τῶν ἀγιορειτικῶν κοινοβίων. Παράλληλα ἀναπτύχθηκε ἕνα σημαντικό ἐκδοτικό ἔργο γιά τήν πνευματική οἰκοδομή τοῦ λαοῦ μας, πού περιλαμβάνει βιβλία ὀρθοδόξου περιεχομένου καί φυλλάδια μέ ἐκλεκτά πατερικά κείμενα, ἀπό τά ὁποῖα ἔχουν κυκλοφορηθεῖ καί διανεμηθεῖ δωρεάν σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα περίπου δέκα ἑκατομμύρια ἀντίτυπα.

Ἡ πηγαία ἀγάπη καί τό ἔμπονο ἐνδιαφέρον τοῦ μακαριστοῦ γέροντος γιά τούς ὀμοδόξους ἀδελφούς μας τῆς οἰκουμένης ἐκδηλώθηκαν μέ τήν ἀνάληψη πρωτοβουλίας γιά τήν ἔκδοση ὀρθοδόξων ἐντύπων καί σέ ἄλλες γλῶσσες. Ἔτσι, μέ τήν ἀνύστακτη μερίμνά του, πολλές χιλιάδες βιβλία καί φυλλάδια ἐκτυπώθηκαν σέ διάφορες γλῶσσες καί στάλθηκαν δωρεάν στή Ρωσία, τήν Οὐκρανία, τή Γεωργία, τήν Πολωνία, τήν Ἀλβανία, τή Σερβία, τή Σλοβακία τή Ρουμανία, τή Βουλγαρία, τήν Ἰταλία, τήν Τουρκία, τήν Ἰνδία καί ἄλλες χῶρες.

Ἐπιπλέον μερίμνησε γιά τήν ἀνέγερση, μέ τήν οἰκονομική συνδρομή εὐσεβῶν χριστιανῶν, τριῶν ἱερῶν ναῶν στήν Ἀφρική, τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Παύλου στό Ρήγιο τῆς Ἰταλίας καί ἑνός Γηροκομείου γιά τήν Ἑλληνική Κοινότητα τῆς Γεωργίας στήν Τιφλίδα.

Τελευταία, μέ ὅσες δυνάμεις τοῦ εἶχαν ἀφήσει τά γηρατεία καί ἡ ἀσθένεια, κορυφαία ἔγνοια τοῦ ἦταν ἡ ὀλοκλήρωση τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Τιμοθέου Προικοννήσου στά Νέα Παλάτια Ὁρωποῦ, ὁ ὁποῖος ἀνηγέρθη μέ τίς χορηγίες κυρίως τῶν πνευματικῶν τοῦ τέκνων καί τοῦ προσφυγικοῦ πληθυσμοῦ τῆς περιοχῆς μας.

Ἄς μᾶς ἐπιτραπεῖ νά ἀναφέρουμε ὅτι τό ἔτος 2003 ὁ μακαριστός πατριάρχης Μόσχας Ἀλέξιος ἀπένειμε στόν μακαριστό γέροντα τό παράσημο τοῦ ἁγίου ἰσαποστόλου Βλαδιμήρου γιά τήν προσφορά του στόν ὀρθόδοξο ρωσικό λαό, καί τό ἔτος 2006 ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἀπένειμε τόν χρυσοῦν Σταυρόν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου γιά τή μακρά καί θεοφιλή διακονία του στόν ἀμπελώνα τοῦ Κυρίου.

Μετά τό πενιχρό αὐτό σκιαγράφημα τῆς ἐπίγειας πορείας τοῦ ἀειμνήστου πνευματικοῦ μας πατέρα, καί καθώς πλέον κυκλώνουμε τό σεπτό σκῆνος του, ἀπό τό ὁποῖο ἔχει ἐξέλθει ἡ ἀθάνατη ψυχή του, ἀναλογιζόμαστε ὅτι γιά ἐξῆντα σχεδόν χρόνια ὑπῆρξε, πάνω ἀπ' ὅλα, ἕνας ταπεινός μοναχός τῆς Ἐκκλησίας μας. Καί καθώς πλέον ἡ ἐκδημία του ἀποτελεῖ γεγονός καί ἡ ἐπίγεια ζωή του παρελθόν, φιλοσοφοῦμε κατά Θεόν μέ τίς παρήγορες σκέψεις σοφοῦ Ἀγιορείτη γέροντα:

«Ὅλη ἡ ζωή τοῦ μοναχοῦ εἶναι μιᾶ προσφορά (στόν Θεό)... Στό τέλος, ὁ θάνατος καί τό σωματικό θάψιμό του στή γῆ εἶναι ἡ τελευταία πράξη καθολικῆς προσφορᾶς... Ὅχι μόνο τή θέλησή του, ὄχι μόνο τά σχέδιά του καί τήν ἐλπίδα του, μά τώρα κι αὐτό τό σῶμα του, ἀνερέγητο, τό προσφέρει σάν ἄρτο στήν ἀνεξιχνίαστη θεία βουλή. Δέν θάπτεται σάν νεκρός νικημένος ἀπό τήν ἀσθένεια ἢ τόν χρόνο. Προσφέρεται πιό πολύ ὡς δῶρο λειτουργικό, πού δίδεται μέ εὐχαριστία πρός τόν Θεό, γιά νά ἐνεργήσει καί σ' αὐτό ἡ ἁγιαστική χάρις τοῦ Πνεύματος, ὅπως θέλει. Πρίν πεθάνει βιολογικά, πέθανε ἐκούσια κατά τή θέληση, τόν φόβο, τήν κακία. Πέθανε “κατά πάντα καί διὰ πάντα”, γιά νά μπεῖ μέσα του ὁ Αἰώνιος καί Ἄφθαρτος. Ἔτσι, καί τήν τελική θανή τοῦ σώματός του τή δέχθηκε σάν ἐπίσκεψη τῆς πατρικῆς στοργῆς τοῦ Θεοῦ, μέ τόν σκοπό τῆς ὀλοκληρωτικῆς καθάρσεως, ἀναστάσεως καί ἐλευθερίας».

Ἄς μᾶς ἐπιτραπεῖ, μέ τίς εὐλογίες τῶν παρισταμένων ἁγίων ἀρχιερέων, τούς ὁποῖους βαθύτατα εὐγνωμονοῦμε γιά τή συμμετοχή τους στήν Ἐξόδιο Ἀκολουθία τοῦ μακαριστοῦ γέροντος,

νά κλείσουμε τόν ταπεινό λόγο μας μέ τίς επίκαιρες καί παρήγορες ὑποθήκες ἑνός ἀρχαίου πατρός τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ἁγίου Κυπριανοῦ Καρχηδόνος:

« Ἄς μή θλιβόμαστε, ἀγαπητοί χριστιανοί, γιά τήν ἐκδημία τῶν ἀδελφῶν μας πρός τόν Θεό, ἀφοῦ γνωρίζουμε καλά ὅτι δέν χάθηκαν, ἀλλά ἀπλῶς προπορεύθηκαν... Ὁ Χριστός πού ἔπαθε καί ἀναστήθηκε γιά μᾶς, μᾶς ἐνισχύει λέγοντας: “Ἐγώ εἶμι ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωή. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἄν ἀποθάνῃ, ζήσεται” (Ἰω. 11, 25-26). Ἄν λοιπόν πιστεύουμε στόν Ἰησοῦ Χριστό, ἄν ἔχουμε ἐμπιστοσύνη στά λόγια καί στίς ὑποσχέσεις Του, δέν θά πεθάνουμε ποτέ. Ἄς μή λησμονοῦμε ὅτι ὁ θάνατος δέν εἶναι ἕνα τέλος, ἀλλά ἕνα πέρασμα στήν αἰωνιότητα... Ἄς μή θρηνοῦμε, ἐπομένως, γιά τόν θάνατο αὐτῶν πού ἀγαποῦμε. Ὅταν ἔρθει ἡ ὥρα νά καλέσει κι ἐμᾶς ὁ Θεός, ἄς βαδίσουμε πρός Αὐτόν χωρίς δισταγμό... Ὁ κόσμος ἐπιταχύνει τόν ὄλεθρό του καί πολιορκεῖται ἀπό πλῆθος συμφορῶν, πού τόν φθείρουν. Ἔτσι, ἐμεῖς πού ἔχουμε διαπιστώσει πόσα βαριά δεινά τόν ἔχουν βρεῖ καί πού γνωρίζουμε πόσα ἀκόμη βαρύτερα τόν ἀπειλοῦν, εὐκόλα συμπεραίνουμε ὅτι μᾶς συμφέρει νά ἀναχωρήσουμε τό συντομότερο ἀπό τή γῆ, ὅπου ζοῦμε “ὡς πάροικοι καί παρεπίδημοι” (Α΄ Πέτρο. 2, 11). Εὐλογημένη ἡ ἡμέρα πού ὁ Θεός ἔχει ὀρίσει στόν καθένα μας γιά τή μετάβασή του στήν ἀληθινή κατοικία του καί πού, ἀφοῦ μᾶς ἀποσπάσει ἀπ’ αὐτόν τόν κόσμο καί μᾶς ἀπαλλάξει ἀπό τά δεσμά του, θά μᾶς μεταφέρει στόν παράδεισο καί στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Ἀμήν.